

REZUMAT

Cercetările prevăzute de etapa 2021 au fost direcționate la studierea evoluției cernoziomurilor, identificarea particularităților genetice (geomorfologice, pedologice și microbiologice), formelor de degradare, compararea valorilor însușirilor solurilor formate în regim natural și antropic și poziționarea spațială a conturilor și profilelor de sol ale acestora.

Au fost colectate și analizate din materialele de arhivă 234 profile de sol, creat stratul digital al conturilor de cernoziomuri în număr de 40305 cu suprafața de 2132604 ha. În cadrul a trei subtipuri de sol au fost amplasate 6 profile de sol noi, câte două paralele în regim natural și agricol și prelevate 35 de probe de sol, efectuate 37 analize și 1227 determinări. Datele obținute au fost introduse în baza de date al SIG al calității solurilor din cadrul “Data Centrului Pedologic” (http://gis.soil.msu.ru/soil_db/moldova/).

Pe teritoriul Moldovei cernoziomurile au evoluat în cadrul arealelor stepei propriu-zise semiaride, stepei și silvostepii semiumede. Procesul de pedogeneză al cernoziomurilor în zona climatică temperată conduce la formarea unui complex organo-mineral stabil. Paralel cu acumularea humusului în partea organică a cernoziomurilor se acumulează și elementele nutritive. Cele mai favorabile condiții de formare a cernoziomurilor în Moldova sunt în centrul zonei de stepă și silvostepă semiumedă.

Rezultatele obținute demonstrează că pentru cernoziomuri este caracteristic un profil humifer moderat sau puternic profund în cadrul căruia conținutul de humus în solurile arabile scade cu adâncimea de la 3-5% în orizontul de suprafață Ahp până la 1% în partea inferioară a orizontului Bh₂. Conținutul de humus de 1.0% în Republica Moldova este considerat convențional ca limita de trecere de la profilul humifer de sol (or. Bh₂) la roca parentală slab humiferă (or. BC). În alcătuirea humusului cernoziomurilor predomină acizii huminici, raportul dintre acizii huminici și acizii fulvici, H:F > 1,0-1,5.

Așa cum sarcina de bază a cercetărilor este evidențierea modificării solurilor cernoziomice în rezultatul utilizării la arabil și schimbării fazelor de pedogeneză. Transformarea antropică a solului reprezintă o schimbare majoră a acestuia ca o consecință fie a intervenției antropice substanțiale asupra condițiilor de mediu prin lucrării de îmbunătățiri funciare și implicit asupra procesului de pedogeneză, fie a unor intervenții mecanice care schimbă puternic profilul de sol, fie a utilizării necorespunzătoare a solului care conduce la procese de degradare. Au fost stabilite modificările însușirilor biologice a cernoziomurilor și solurilor cenușii în rezultatul folosirii lor îndelungate la arabil.

Conform datelor obținute în rezultatul cercetărilor pedologice pe etapă au fost identificate și perfecționate principiile de clasificare în baza proprietăților diagnostice și elementelor formative de nomenclatură pentru solurile cernoziomice. La nivel taxonomic superior se propune unele modificări la clasificatorul în vigoare și anume opt subtipuri de cernoziomuri: argiloiluvial, levigat, tipic, xeroforestier, obișnuit, carbonatic, sudic, slitizat și stagnic.